

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแนะแนว

โครงร่างเนื้อหา

1. ความหมายของการแนะแนว
2. ปรัชญาทางการแนะแนว
3. หลักการแนะแนว
4. ประเภทของการแนะแนว
5. ความเป็นมาของการแนะแนวในประเทศสหรัฐอเมริกา
6. ความเป็นมาของการแนะแนวในประเทศไทย

สาระสำคัญ

การแนะแนวหมายถึงกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง สิ่งแวดล้อม และบุคคลอื่น เพื่อให้สามารถช่วยตนเองหรือนำตนเองให้พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การแนะแนวจะต้องยึดความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ สามารถแบ่งประเภทการแนะแนวได้หลายแบบ แต่การแนะแนวที่เป็นระบบจะเป็นการแนะแนวที่ควรนำมาใช้ในสถานศึกษา การแนะแนวในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เจริญก้าวหน้าหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ส่วนการแนะแนวในประเทศไทยเริ่มขึ้นในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมแบบประสม

วัตถุประสงค์

1. บอกความหมายของการแนะแนวได้
2. กล่าวถึงปรัชญาของการแนะแนวได้
3. บอกหลักของการแนะแนวได้
4. กล่าวถึงประเภทของการแนะแนวได้
5. กล่าวถึงความเป็นมาของการแนะแนวในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยได้

ความหมายของการแนะแนว (Guidance)

มีผู้ให้ความหมายการแนะแนวไว้มากมายทั้งของไทยและของต่างประเทศ แต่ความหมายที่ให้ไว้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังจะได้ยกตัวอย่างมากล่าวในที่นี้เพื่อให้เข้าใจดังเช่น

Arbuckle, Peters และ Farewell และคนอื่นๆ (Shertzer อ้างถึงในจำเนียร ช่วงโชติ 2546, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่า การแนะแนวเน้น 3 ประการ คือ

1. การแนะแนวเน้นทางความคิด หมายถึง เป็นการนำความคิดและหลักทฤษฎีทั้งหลายเข้ามาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยเหลือบุคคลแต่ละคน
2. การแนะแนวเน้นโครงสร้างทางการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งจะช่วยนักเรียนให้เรียนรู้จักการเข้าใจตนเอง
3. การแนะแนวเน้นบริการทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการและวิธีการที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพของการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มารับบริการ

จำเนียร ช่วงโชติ (2546, หน้า 7) ได้ให้ความหมายการแนะแนวว่า หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลแต่ละคน (เอ็กต์บุคคล) ให้รู้จักเข้าใจตนเอง และบุคคลอื่นๆ ที่เขาเกี่ยวข้องด้วยให้สามารถช่วยตนเอง หรือนำตนเองในสิ่งแวดล้อมได้อย่างฉลาด ให้สามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ในทุกด้าน ให้สามารถนำศักยภาพของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

นอกจากนี้ จำเนียร ช่วงโชติ (2546, หน้า 8-12) ได้วิเคราะห์ข้อเท็จจริงบางประการจากความหมายของการแนะแนวไว้ดังนี้

1. การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพของแต่ละคนให้เจริญถึงที่สุด
2. การแนะแนวเป็นการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เจริญที่สุด
3. การแนะแนวจะต้องจัดให้แก่เด็กทุกคนอย่างทั่วถึง และครูทุกคนต้องร่วมมือด้วย
4. การแนะแนวเป็นความช่วยเหลือที่จัดให้เอ็กต์บุคคล ให้ทำการเลือกดำเนินชีวิตด้วยการตัดสินใจ และรับผิดชอบชีวิตของตนเอง
5. การแนะแนวจัดขึ้นเพื่อให้ นักเรียนรู้จักเลือก รู้จักตัดสินใจและปรับตนเองได้อย่างฉลาด

6. การแนะแนวควรจะช่วยทำให้เด็กบุคคลพึ่งคนอื่นน้อยลง และช่วยตนเองมากขึ้น
 7. เด็กบุคคลต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้ได้มาซึ่งข่าวสารต่างๆ ที่เขาไม่อาจเสาะแสวงหาด้วยตนเองได้ และเขาต้องการที่จะได้ข่าวสารนี้โดยไม่ต้องเสียเงิน เสียเวลา หรือได้มาโดยไม่ต้องลำบาก
 8. การวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระเบียบแบบแผน เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อเด็กบุคคล การแนะแนวจะไร้ผล ถ้าหากว่าการดำเนินงานไม่มีการวางแผนล่วงหน้า
 9. สมรรถภาพในด้านความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถที่จะส่งเสริมให้เจริญงอกงามเกินกว่าที่เป็นอยู่ และเกินกว่าที่เขาได้รับจากโรงเรียนได้
 10. กระบวนการแนะแนว ควรจะมีจุดมุ่งหมายร่วมกันระหว่างการพัฒนาการของบุคคล กับการตอบสนองความต้องการของสังคม
 11. บุคคลใดๆ ก็ตาม ที่สามารถวางแผนชีวิตได้อย่างเหมาะสม และได้ทำงานที่ถูกใจ บุคคลนั้นจะทำงานได้ผลดีกว่า มีโอกาสที่จะเป็นพลเมืองดีมากกว่า และมีความสุขในชีวิตกว่า
- การแนะแนวมีความแตกต่างกับการแนะนำตรงที่การแนะนำจะเป็นการใช้ความคิดเห็นของผู้ที่จะให้คำแนะนำเป็นสำคัญ โดยผู้ให้คำแนะนำจะต้องมีความรู้ และประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างดีจึงจะให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้อง ส่วนการแนะแนวจะเป็นเรื่องของการให้ความช่วยเหลือบุคคลเพื่อให้สามารถเลือกในสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเขาเอง เช่น เลือกวิชาเรียน เลือกอาชีพ หรือสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ประสบได้ด้วยตัวเอง

ปรัชญาทางการแนะแนว

การจัดการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ มุ่งปลูกฝังค่านิยม ปลูกฝังพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ ปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ครูผู้สอนจะต้องช่วยเหลือให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้เรียน ชุมชน สังคม โดยที่การจัดการเรียนการสอนจะต้องตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ หรือสังคม การจัดการแนะแนวจึงเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างยิ่ง โดยเฉพาะปรัชญาของการแนะแนวที่ยึดถือผู้เรียนเป็นสำคัญเช่นกัน กระบวนการแนะแนวจึงยึดปรัชญาเป็นหลักในการปฏิบัติ ดังนี้

1. บุคคลมีความแตกต่าง โดยยึดถือว่าคุณค่ามีความแตกต่างทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ ให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์บุคคล
2. บุคคลย่อมต้องการความช่วยเหลือ ผู้แนะแนวจึงควรให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. บุคคลแต่ละคนย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ความเปลี่ยนแปลงในด้านร่างกาย ความรู้สึกนึกคิด บุคลิกภาพต่างๆ จะเกิดขึ้นอยู่เสมอ
4. พฤติกรรมของบุคคลย่อมมีสาเหตุ สอดคล้องกับความเชื่อตามหลักทางวิทยาศาสตร์ และศาสนา เช่น ผลย่อมเกิดแต่เหตุ ถ้าจะแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสมก็ให้แก้ไขที่สาเหตุ ก็จะสามารถแก้ไขพฤติกรรมเหล่านั้นได้
5. บุคคลย่อมมีศักดิ์ศรีในตนเอง เชื่อในศักยภาพของแต่ละคนที่สามารถวางแผนสร้างทางเลือกในการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง การแนะแนวจึงควรให้แต่ละคนได้สามารถเลือกให้โอกาสในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ช่วยให้บุคคลมีกำลังใจ มีความภาคภูมิใจมองเห็นคุณค่าในตนเอง ช่วยให้เขาสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข
6. บุคคลจะประสบความสำเร็จถ้าได้รับการพัฒนาในทุกด้านตามศักยภาพที่มีอยู่ การแนะแนวจึงควรให้โอกาสบุคคลในการพัฒนาด้านต่างๆ โดยควรให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองได้

หลักการแนะแนว

หลักการเบื้องต้นของการแนะแนวจากหลักพื้นฐานของความเชื่อและความจริง ซึ่งเสนอโดย Shertzer & Stone (อ้างถึงใน จำเนียร ช่วงโชติ, 2546, หน้า 14-15) ดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวเน้นการพัฒนาส่วนบุคคลของแต่ละคนอย่างมีระบบ
2. การแนะแนวเน้นกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมของบุคคลแต่ละคน
3. การแนะแนวเป็นกระบวนการที่เน้นความร่วมมือ มีใช้การบังคับ

4. การแนะนำเน้นที่การตระหนักรู้ถึงคุณค่า และศักดิ์ศรีของบุคคลต่างๆ กับสิทธิที่บุคคลจะเลือกตัดสินใจ

5. การแนะนำเน้นกระบวนการทางการศึกษาที่ต่อเนื่อง และมีลำดับขั้นตอน นอกจากหลักการที่กล่าวมาแล้ว ยังมีหลักการแนะนำอื่นๆ ที่ควรยึดถือเป็นหลักในการดำเนินการดังต่อไปนี้ (รุจิรี ฐาสาระ, 2536, หน้า 5-6)

1. เป็นบริการที่จัดให้กับบุคคลทุกคน
2. การแนะนำจะต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไป ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงสำเร็จการศึกษาแล้ว

3. จะต้องยึดความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ

4. จะต้องยึดถือว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและความสามารถ

5. การที่บุคคลจะสามารถดำรงชีวิตได้ดีนั้น ผู้แนะนำจะต้องช่วยให้เขาเกิดความสามารถ 3 ประการ คือ

- 1) ให้เข้าใจตนเองได้ถูกต้อง (Self-Understanding)

- 2) สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง (Self-Determination)

- 3) สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ (Self-Adjustment)

6. การแนะนำมีลักษณะสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

- 1) ให้บุคคลเกิดพัฒนาการในด้านต่างๆ (Developmental Approach)

- 2) ป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดกับบุคคล (Preventive Approach)

- 3) ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว (Curative Approach)

7. การแนะนำจะต้องมุ่งให้เกิดบูรณาการในชีวิต

8. ควรช่วยให้บุคคลสามารถสร้างจุดมุ่งหมายของชีวิตให้เหมาะสม และสามารถดำเนินชีวิตตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

9. ผู้แนะนำจะต้องตระหนักถึงขอบเขตความสามารถของตนเองที่จะให้ความช่วยเหลือบุคคลในด้านต่างๆ เพราะแต่ละปัญหาต้องการคนที่มีความสามารถแตกต่างกันไป

ประเภทของการแนะนำ

เมื่อบุคคลประสบปัญหา มักจะใช้วิธีแก้ปัญหาที่แตกต่างกันไป บ่อยครั้งที่ไม่สามารถจะแก้ปัญหาได้ อาจจะต้องพึ่งพาผู้อื่นให้ช่วยแก้ปัญหา วิธีการให้คำปรึกษาได้มีใน

สังคมมานานแล้วตั้งแต่อดีต ที่การแนะแนวยังไม่มีระบบที่น่าเชื่อถือจนกระทั่งปัจจุบันที่การแนะแนวมีระเบียบแบบแผนเป็นวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ พอสรุปเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท คือ (รุจิรุ สุสาระ, 2536, หน้า 8-9)

1. Incidental Guidance เป็นการแนะแนวที่อาศัยประสบการณ์ชีวิต เช่น พ่อแม่ให้การแนะนำบุตรในด้านการเรียน การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง เป็นต้น ผู้ที่ให้การแนะแนวลักษณะนี้จะเป็นผู้มีน้ำใจ มีความรักและหวังดี ต้องการช่วยแก้ปัญหาอย่างจริงจัง แต่การแนะแนวจะประสบความสำเร็จนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้ให้การแนะแนวเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความรู้ทางด้านจิตวิทยา และหลักการแนะแนวประกอบด้วย การแนะแนววิธีนี้อาจประสบความสำเร็จได้ถ้าปัญหาไม่ยุ่งยากซับซ้อน แต่ถ้าปัญหามีลักษณะยุ่งยากแล้วอาจจะไม่ประสบความสำเร็จ

2. Pseudo-Scientific Guidance เป็นการแนะแนวที่มีพื้นฐานในการทำนาย เช่น

2.1 Physiognomy เป็นการดูลักษณะใบหน้า เป็นการทำนายในลักษณะดูโหงวเฮ้งของจีน ที่แบ่งลักษณะใบหน้าออกเป็นส่วนๆ แต่ละส่วนจะบอกลักษณะนิสัย จิตใจของคนเหล่านั้น

2.2 Phrenology เป็นการดูลักษณะของกะโหลกศีรษะของแต่ละคน จะสามารถชี้บอกความสามารถของคนได้

2.3 Astrology เป็นการดูลักษณะดวงดาวบนท้องฟ้า ประกอบกับเวลาการเกิดของคน โดยเชื่อเรื่องอิทธิพลของดวงดาวที่มีความสัมพันธ์กับดวงชะตาชีวิต สามารถบันดาลให้เป็นไปตามวิถีโคจรของดวงดาว

2.4 Palmistry เป็นการดูเส้นบนฝ่ามือ ลักษณะของเส้นที่สัมพันธ์กับริ้วรอยบนฝ่ามือ จะสามารถบอกกล่าวถึงเหตุการณ์ได้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

2.5 Graphology เป็นการทำนายลายมือ (ตัวหนังสือที่บุคคลนั้นเขียน) โดยเชื่อว่าลายมือจะบอกนิสัยใจคอ ความถนัดและบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลได้

การแนะแนวประเภทที่ 2 ที่กล่าวมานี้ บางอย่างยังไม่อาจใช้เป็นเครื่องยืนยันว่า การทำนายดังกล่าวเป็นจริงได้ เพราะวิธีนี้เป็นการเอาวิชาสถิติมาประยุกต์ใช้ อย่างไรก็ตาม การแนะแนวแบบนี้ถือว่าการฟังความทุกข์ต่างๆ มีการปลอบใจให้ผู้มารับการแนะแนวแบบนี้ได้ผ่อนคลายความเครียดในจิตใจไปได้บ้าง ผู้ที่มีปัญหาต่างๆ จึงมักจะพึงพาการแนะแนวแบบนี้อยู่เสมอ

3. Systematic Guidance เป็นการแนะแนวที่มีระเบียบแบบแผน ผู้ที่จะทำการแนะแนวแบบนี้จะต้องมีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเพียงพอ เป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี เป็นผู้ที่มีบุคลิกดี น่าเชื่อถือ น่าไว้วางใจ นับว่าเป็นการแนะแนวที่ควรจะทำมาใช้ เพราะมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการแนะแนวสูงกว่าวิธีอื่นที่กล่าวมาแล้ว

ความเป็นมาของการแนะแนวในประเทศสหรัฐอเมริกา

การแนะแนวในระยะแรกของประเทศสหรัฐอเมริกา (จำเนียร ช่วงโชติ, 2546, หน้า 31-35) เกิดขึ้นในโรงเรียนต่างๆ เช่น โรงเรียนอาชีวะช่างกล เมืองซานฟรานซิสโก โรงเรียนมัธยมบางแห่งในรัฐมิชิแกน รัฐแมสซาชูเซตส์ รัฐวิสคอนซิน และรัฐนิวยอร์ก บริการแนะแนวได้เริ่มเป็นรูปเป็นร่างขึ้น โดยแฟรงค์ พาตัน ผู้ได้รับสมญานามว่าเป็นบิดาแห่งการแนะแนวอาชีพของสหรัฐอเมริกา ต่อมาได้มีการจัดตั้งสำนักงานอาชีพแห่งนครบอสตัน มีการฝึกอบรมเพื่อผลิตบุคลากรเพื่อการแนะแนวตามโรงเรียน สถานศึกษา หรือหน่วยงานต่างๆ หลุยส์ พี แนซ เป็นอีกคนหนึ่งที่เป็นผู้ฟื้นฟูกิจการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนบอสตัน เป็นผู้เสนอแนะให้โรงเรียนระดับมัธยมเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับความรู้อาชีพให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพอย่างกว้างขวาง จากการฟังคำบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ และการเยี่ยมชมกิจการของบริษัทธุรกิจอุตสาหกรรมต่างๆ ส่วน แฟรงค์ พี กู๊ดวิน ได้เริ่มจัดให้มีการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนใหญ่ๆ ในรัฐซินิเนติ และโอไฮโอ โดยกำหนดให้มีครูแนะแนวในโรงเรียนอย่างน้อย 1 คน การจัดหลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการทางอาชีพของบุคคลในชุมชน โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องมีเวลาในการนิเทศการแนะแนว ความเคลื่อนไหวที่สำคัญของการแนะแนวในสหรัฐอเมริกาคือการแนะแนวในนครบอสตัน รัฐแมสซาชูเซตส์ โดยเฉพาะการแนะแนวอาชีพเป็นจุดเริ่มต้นของการเผยแพร่กิจกรรมแนะแนวไปในรัฐต่างๆ ได้มีการจัดตั้งแหล่งข่าวสารอาชีพ เรียกว่าหน่วยข่าวสารอาชีพ เป็นหน่วยผลิตเอกสารอาชีพส่งไปตามสถานศึกษาต่างๆ จนทำให้หน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจและให้การสนับสนุนทางการเงิน จนมีผลให้มีการจัดตั้งสมาคมการแนะแนวอาชีพ แฟรงค์ พาตัน ผู้ได้รับสมญานาม บิดาแห่งการแนะแนวอาชีพของสหรัฐอเมริกาเพราะเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งโครงการแนะแนวอาชีพ มีบทบาทสำคัญที่ทำให้การแนะแนวอาชีพขยายตัวอย่างกว้างขวาง ได้เขียนหนังสือเรื่องการเลือกอาชีพ ซึ่งได้อธิบายความหมายของการแนะแนวอาชีพ และคุณสมบัติของวิธีการเลือกอาชีพว่าควรเข้าใจคุณสมบัติของตนเองอย่างแจ่มแจ้ง ควรมีความรู้อย่างกว้างขวางในเรื่องลักษณะอาชีพ

ประเภทต่างๆ รวมทั้งปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จในอาชีพนั้นๆ ด้วย และการใช้วิจารณ์ญาณ จากความรู้ความเข้าใจเรื่องข้อสนเทศที่ได้รับเมื่อตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม การ เคลื่อนไหวของการแนะแนวในประเทศสหรัฐอเมริกาในระยะต่อมาได้มีการผลิตหนังสือทาง ด้านแนะแนวหลายเล่ม ได้มีการสอนวิชาการแนะแนวในมหาวิทยาลัยต่างๆ อย่างกว้างขวาง เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการผลิตบุคลากรทางการแนะแนว หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 กิจการแนะแนวในสหรัฐอเมริกาได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ ตกต่ำ เกิดปัญหาการว่างงาน ปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การขยายตัว ของอาชีพต่างๆ บิดามารดาต้องทำงานไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร การเพิ่มจำนวนของ นักเรียนนักศึกษา การขยายตัวของวิชาการต่างๆ ทำให้ความต้องการแนะแนวเพิ่มขึ้นมาก มีการก่อตั้งหน่วยงานของรัฐหลายแห่ง เพื่อให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ว่างงาน โรงเรียนต่างๆ จัดให้มีบริการแนะแนวทั้งการแนะแนวการศึกษาและอาชีพอย่างกว้างขวาง

ความเป็นมาของการแนะแนวในประเทศไทย

การริเริ่มการแนะแนวในประเทศไทย (จำเนียร ช่วงโชติ, 2546, หน้า 21-30) เริ่มต้น ในรูปแนวคิดตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ได้ให้ความสำคัญของการแนะแนวอาชีพ ต่อมาในปี ค.ศ. 2495 กระทรวงศึกษาธิการได้วางแนวการจัดการแนะแนวให้มีระบบขึ้น โดยการประกาศ ราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการ กรมวิชาการ กองเผยแพร่การศึกษา มีหน้าที่สำคัญหนึ่ง คือ การแนะนำการศึกษาและอาชีพ ต่อมาได้โอนกองเผยแพร่การศึกษามาขึ้นกับสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเปลี่ยนชื่อเป็น แผนกแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีหน้าที่ แนะนำนักเรียนต่อในสถาบันการศึกษาต่างๆ จัดรายการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแนะ แนวทางสถานีวิทย์ จัดพิมพ์เอกสาร คู่มือแนะแนวทางการศึกษา เพื่อประโยชน์ของผู้ที่จะ ศึกษาต่อในสาขาต่างๆ มีการจัดสัมมนาการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีการเชิญวิทยากร และผู้มีประสบการณ์ต่างๆ มาให้ความรู้ กองเผยแพร่การศึกษาได้ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล ความรู้ต่างๆ ที่ได้จากการสัมมนา เพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้กระทรวง ศึกษาธิการยังได้ให้ความสำคัญกับการแนะแนว โดยการตั้งคณะกรรมการแนะแนวการศึกษา และอาชีพ มีหน้าที่วางนโยบายเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในส่วนของกรม ฝึกหัดครู ได้มีการอบรมครู ผู้ทำหน้าที่แนะแนว มีการจัดพิมพ์เผยแพร่เอกสารแนะแนว การ ศึกษาและอาชีพ เช่น คู่มือแนะแนวทางการศึกษา บทความแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ทำให้

การแนะแนวได้รับความสนใจแพร่หลายยิ่งขึ้น ต่อมาการแนะแนวได้มีการริเริ่มขึ้นในโรงเรียน โดยการทดลองระบบการศึกษาใหม่ที่เรียกว่า โรงเรียนมัธยมแบบประสม ซึ่งมีการสอนทั้ง วิชาสามัญและวิชาอาชีพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนประเภทนี้ ต้องนำบริการแนะแนว เข้ามาร่วม บริการแนะแนวจึงเริ่มขึ้นเป็นแห่งแรกที่โรงเรียนเบ็ญจมราชรังสฤษฎ์ จังหวัด ฉะเชิงเทรา โดยริเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2496 มีการดัดแปลงแบบทดสอบต่างประเทศมาใช้ มี การใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ในส่วนของกรมอาชีวศึกษาได้เริ่ม สนใจการแนะแนวอาชีพ มีการจัดตั้งกองส่งเสริมอาชีพขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับบริการแนะแนว อาชีพ หลังจากที่โรงเรียนเบ็ญจมราชรังสฤษฎ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ริเริ่มบริการแนะแนว ในโรงเรียน ได้จุดประกายให้โรงเรียนหลายแห่ง ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ได้ให้ ความสนใจในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ในเวลาต่อมาทั้งหน่วยงานของรัฐเอง และ หน่วยงานของเอกชนได้มีส่วนในการส่งเสริมการแนะแนวให้เจริญขึ้น เช่น ศูนย์แนะแนว การศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน แนะแนวกับหน่วยงานต่างๆ คอยให้คำแนะนำทางด้านการศึกษาและอาชีพ รวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวกับอาชีพ ความต้องการกำลังคนในอาชีพต่างๆ ในอนาคต ช่วยจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับการแนะแนว บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป

ในส่วนของกรมฝึกหัดครูมีบทบาทสำคัญในการนิเทศการแนะแนว และประสาน งานแนะแนวกับหน่วยงานอื่นๆ มีการจัดพิมพ์ ตำรา คู่มือการแนะแนว สำหรับครูที่สอน หรือปฏิบัติการแนะแนวในสถานศึกษา กรมสามัญศึกษาในสมัยนั้นซึ่งเป็นต้นสังกัดของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะได้มีการประกาศใช้หลักสูตรมัธยมแบบประสมขึ้น การแนะแนวเพื่อให้นักเรียนได้เลือกวิชาเรียนที่เป็นประโยชน์เหมาะสมกับความถนัดและ ความสนใจของนักเรียน นับว่ามีความสำคัญมาก จนมีการจัดทำหลักสูตรให้มีชั่วโมงแนะแนว ในหลักสูตรด้วย

ทางด้านกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีกองส่งเสริมอาชีพทำหน้าที่แนะแนว อาชีพให้แก่ นักเรียน และให้บริการปรึกษาแก่โรงเรียนในการจัดบริการแนะแนว ผลิตเอกสาร ต่างๆ เช่น แบบสอบถามความสนใจในอาชีพ ในส่วนของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ได้ให้บริการแนะแนวอาชีพ ทั้งภายในสำนักงาน และให้บริการนอกสำนักงาน โดยส่งเจ้า- หน้าที่แนะนำการเลือกอาชีพแก่นักเรียนและนักศึกษา เพื่อให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ เลือกอาชีพที่เหมาะสม

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีบทบาทสำคัญที่ทำให้การแนะแนวได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการแนะแนว เพื่อไปปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างๆ นอกจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้วยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่มีบทบาทในการสนับสนุนการแนะแนว เช่น ศูนย์วิจัยจิต ให้บริการแนะแนวแก่เด็กที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพจิต รวมทั้งสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นหน่วยงานที่เปิดให้บริการปรึกษาแก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคนทั่วไป

กิจกรรม

ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงกล่าวถึงการแนะแนวตามหัวข้อต่อไปนี้

1.1 ความหมาย

1.2 ปรัชญาทางการแนะแนว

1.3 หลักการแนะแนว

1.4 ประเภทของการแนะแนว

2. จงกล่าวถึงความเป็นมาของการแนะแนวในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศ

ไทย